

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-99/20-U

Název	Základní škola, Bílina, Aléská 270, okres Teplice, příspěvková organizace
Sídlo	Aléská 270, 418 01 Bílina
E-mail	reditelka@zsaleska-bilina.cz
IČ	65 639 600
Identifikátor	600 084 663
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Axamitová
Zřizovatel	Město Bílina
Místo inspekční činnosti	Aléská 270, 418 01 Bílina
Termín inspekční činnosti	4. – 7. 2. 2020 a 14. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Bílina, Aléská 270, okres Teplice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K 1. 1. 2019 byla zrušena činnost speciálně pedagogického centra.

K datu inspekční činnosti se ve škole v 25 třídách vzdělávalo 549 žáků, z nichž bylo evidováno 77 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z důvodu zájmu o činnost školní družiny byl od školního roku 2018/2019 navýšen nejvyšší povolený počet na 150 účastníků. Zájmové vzdělávání je poskytováno v pěti odděleních školní družiny.

Zapojením do projektu Implementace krajského akčního plánu pro Ústecký kraj se škola stala Buňkou pro digitální gramotnost. V rámci workshopů seznamuje pedagogy ostatních škol s výukou programování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy a k obměně pedagogického sboru, zejména na druhém stupni. Reálně stanovené koncepční záměry se ředitelce daří postupně naplňovat zejména v oblasti materiálního zázemí školy a prezentace školy na veřejnosti. Do vyhodnocování naplnění koncepce a stanovování dalších cílů ředitelka zapojuje všechny zaměstnance, zpětnou vazbu získává také od žáků a zákonných zástupců.

Způsob řízení pedagogického procesu je funkční. Organizační, řídicí i kontrolní kompetence jsou účelně rozděleny mezi ředitelku školy a její dvě zástupkyně. Část kompetencí je delegována na metodické orgány, které se např. podílí na úpravách a dodržování závazných výstupů školního vzdělávacího programu. Kontrolní činnost postihuje všechny oblasti, v případě potřeby jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

Nově přijatým pedagogům poskytují metodickou podporu zkušení kolegové. Vedení školy podporuje sdílení pedagogických dovedností prostřednictvím vzájemných hospitací a tandemové výuky. Ve výuce cizích jazyků se, i přes poskytovanou pomoc, v důsledku chybějící kvalifikace a krátkodobé pedagogické praxe pedagogů projevíly didakticko-metodické nedostatky.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťují školní metodička prevence a dvě výchovné poradkyně (jedna z nich se zabývá kariérovým poradenstvím). Jejich odborná erudice, účelná spolupráce a kvalitně nastavený systém přispívají k účinné podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a efektivní realizaci preventivních aktivit.

Ředitelka vytváří výborné podmínky pro další růst profesních kompetencí pedagogů. Další vzdělávání je vedle studia k získání odborné kvalifikace zaměřeno především na prevenci rizikového chování, inkluzi, zájmové vzdělávání, environmentální výchovu, výuku cizích jazyků, využívání nových technologií a trendů ve vzdělávání. Přínosné jsou semináře organizované pro celý sbor.

Materiální zázemí školy je systematicky inovováno. Z hlediska prostoru, funkčnosti a výukové podnětnosti je velmi dobré. Vybavení informační a komunikační technikou je na vysoké úrovni, při vzdělávání je efektivně využíváno. K výuce a zájmovým činnostem ve školní družině slouží také školní zahrada se skleníkem.

Ke zkvalitňování podmínek vzdělávání přispělo zapojení školy do projektové činnosti a finanční podpora zřizovatele.

K naplňování školních vzdělávacích programů a realizaci koncepčních záměrů přispívá spolupráce s mnoha partnery, které škola aktivně vyhledává. Funkční jsou navázaná partnerství s místními školami, domem dětí a mládeže, řadou kulturních a sportovních institucí, vzdělávacích zařízení, neziskových organizací a s institucemi zabývajícími se ekologickými aktivitami. Dlouhodobě přínosná je spolupráce se zařízeními sociálních služeb, čímž je podporován rozvoj sociálních kompetencí žáků (např. charitativní činnost, výzdoba polikliniky, vystoupení pro seniory).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem hospitovaných hodin byla přátelská atmosféra svědčící o vzájemném respektu a důvěře, která příznivě ovlivňovala spontánní zapojování žáků do výuky. Vyučovací hodiny byly zpravidla obsahově i organizačně dobře připraveny. Převážně na prvním stupni a ve zdařilých hodinách na druhém stupni, např. českého jazyka a dějepisu, byli žáci aktivní a pracovali se zájmem. Jako aktivizující prvek k udržení pozornosti byly vhodně a často střídány různorodé činnosti a zařazována práce ve skupinách i dvojicích. Na druhém stupni převládala efektivní frontální práce. Pedagogové využívali metodu řízeného rozhovoru. Žáci měli dostatek příležitostí k vyjádření vlastních názorů a postojů, uměli odpovídat na problémové otázky. Byli vedeni k používání odborné terminologie, k vyhledávání, ověřování a dalšímu zpracování informací. Názornost ve výuce byla účinně podpořena využitím interaktivní didaktické techniky, učebních pomůcek, obrazových a textových materiálů. V hodině chemie byl výklad nové látky účelně doplněn demonstračním pokusem a kooperativní prací žáků. Velice zdařilé byly hodiny informatiky na obou stupních, kdy žáci ve skupinách s různě obtížnými úkoly efektivně pracovali s tablety nebo s roboty. Dostatečnou pozornost věnovali učitelé důkladnému procvičení a upevnění učiva, jeho propojení v rámci mezipředmětových vztahů. Výuka byla především v přírodovědných předmětech propojena s praxí. Hodiny s výchovným charakterem se vyznačovaly individuálním přístupem a snahou pedagogů podchytit u žáků zájem o umění, pracovní činnosti a sport. Po kvalitní motivační fázi byla žákům ponechána přiměřená volnost k vlastnímu tvoření či sportovnímu vyžití, kde dobře aplikovali získané teoretické poznatky. Výuka rozvíjela u žáků smysl pro společnou práci a pocit zodpovědnosti. Asistentky pedagoga poskytovaly potřebnou podporu a pomoc nejen žákům s podpůrnými opatřeními, ale i ostatním ve třídě. Vyučující respektovali pracovní tempo žáků, v průběhu samostatné práce jim poskytovali potřebnou pomoc, ale zadávání obsahově diferencovaného učiva dle schopností jednotlivců bylo zaznamenáno jen ojediněle. Při průběžném i závěrečném hodnocení učitelé upřednostňovali pozitiva. Pouze někteří vyučující zařadili závěrečné shrnutí učiva společně se žáky, vedli je k hodnoticím dovednostem a sami využívali prvky formativního hodnocení, které směřovalo k dalšímu posunu žáka.

Odlišnou úroveň měla část výuky na druhém stupni (některé hodiny matematiky, fyziky a anglického jazyka). Pevládala dominantní a jednotvárná frontální výuka bez formativní zpětné vazby pro žáky. V důsledku toho byli někteří žáci pasivní a neprojevovali zájem o probírané učivo. Vyučující anglického jazyka vedl hodinu pouze v českém jazyce, žáci neměli prostor k procvičování komunikativních dovedností, velká část hodiny byla věnována opisu slovíček.

Zájmové vzdělávání vhodně navazuje na vzdělávání v základní škole. Činnost školní družiny je obohacována kulturními, sportovními a ekologickými aktivitami, při nichž dochází k upevňování vzájemných vztahů a účastníci si rozvíjejí svoje zájmy a sociální dovednosti. Kromě toho jsou v rámci školní družiny realizovány pohybové a tvořivé

zájmové aktivity. Školní družina pořádá vlastní soutěže a projekty, soutěž ve sběru druhotných surovin.

Hospitovaná pravidelná zájmová činnost ve školní družině probíhala v příjemné atmosféře. Účastníci měli možnost relaxovat. S chutí se zapojovali zejména do výtvarných, čtenářských, konstrukčních a pohybových činností, hráli logické hry, tvořili z keramické hlíny. Vychovatelky jim poskytovaly účinnou individuální pomoc nebo radu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola se aktivně začleňuje do společenského života města. Prezentuje se prostřednictvím vlastních akcí nebo pořádaných zřizovatelem, organizuje pro ostatní školy ve městě sportovní i taneční soutěže, setkání se zástupci středních škol apod. Dílčí výsledky vzdělávání zveřejňuje na webových stránkách, sociálních sítích a v místním tisku. Tradicí se stala v závěru školního roku akce žáků devátých ročníků – prezentování tzv. absolventských prací.

Škola se průběžně zabývá vyhodnocováním výsledků vzdělávání, využívány jsou především interní evaluační nástroje. Na jednáních předmětových komisí jsou analyzovány výsledky a úspěšnost přijatých opatření ke zlepšení. Počet neúspěšných žáků se výrazně snižuje. Běžnou praxí na jejich podporu je pravidelné doučování a individuální konzultace. Žáci jsou úspěšní při přijímacích zkouškách na víceletá gymnázia. Úspěchů dosahují ve sportovních, uměleckých, vědomostních, počítačových i ekologických soutěžích a olympiádách na úrovni okresu a kraje. Získali např. prvenství v republikovém kole literární soutěže. Pozitivní výsledky z externího zjišťování dokládají kromě jiného vysokou oblíbenost dějepisu, jehož výuka je již od třetího ročníku efektivně podporovaná vzdělávacími programy paměťových institucí.

Výchovná poradkyně poskytuje účinnou metodickou podporu při realizaci podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve spolupráci s třídními učiteli a asistentkami pedagoga zajišťuje, sleduje a pravidelně vyhodnocuje efektivitu realizace podpůrných opatření. Účinnost poskytovaných poradenských služeb zvyšuje dobrá spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. V rámci kariérového poradenství se žáci seznamují s trhem práce, účastní se besed a programů k volbě povolání.

V oblasti prevence rizikového chování se škola cíleně zaměřuje na nejčastěji se vyskytující projevy rizikového chování žáků a přijímá opatření k jejich eliminaci. Jednotlivé případy rizikového chování jsou projednávány přímo se žáky, dle potřeby s jejich zákonnými zástupci, popř. s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Škola systematicky realizuje celou řadu specificky zaměřených aktivit. Pro posílení sociálních vazeb ve třídách pořádá školy v přírodě a adaptační kurzy, které jsou kromě preventivních aktivit zaměřené i na environmentální vzdělávání. Využívány jsou dotační programy zaměřené na prevenci, přínosné byly odborné besedy pro zákonné zástupce.

K osvědčeným nástrojům prevence patří školní zájmové útvary (např. klub divadelního diváka, pěvecký kroužek, mladý zdravotník, klub zábavné logiky a deskové hry, badatelský a čtenářský klub, cizí jazyky), které jsou hojně navštěvovány a přispívají ke smysluplnému využívání volného času a rozvoji nadání žáků.

Závěry

Vývoj školy

Došlo ke změně na pozici ředitelky školy, které se daří naplňovat stanovené koncepční záměry a udržovat velmi dobrou kvalitu řízení školy. Zvýšila se odborná úroveň učitelů ve využívání moderních technologií. Podařilo se sestavit kvalitní tým pracovníků školního poradenského pracoviště. Škola promyšleně zlepšuje materiální podmínky pro vzdělávání. Přes narůstající počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se dlouhodobě daří zajišťovat jejich účinnou podporu. Vzrostl počet zájemců o zájmové vzdělávání.

Nedaří se zajistit plně kvalifikovanou výuku cizích jazyků.

Silné stránky

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují navázané partnerské vztahy. Škola se aktivně zapojuje do společenských činností ve městě, což přispívá k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků.

Výborné vybavení školy interaktivními pomůckami k programování a jejich efektivní využívání podporuje úspěšnou realizaci vzdělávacích cílů v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Pedagogové přistupují ke každému žákovi s respektem, různými formami vzdělávacích aktivit rozvíjejí jejich pozitivní osobnostní vlastnosti a sociální dovednosti. Časté zařazování aktivizačních metod a forem práce zejména na prvním stupni zvyšuje zájem žáků o vzdělávání.

Systematický a promyšlený systém preventivních aktivit a důsledné řešení vzniklých situací snižuje projevy rizikového chování žáků.

Bohatá nabídka zájmových aktivit poskytuje účastníkům pestré možnosti využití volného času a podporuje rozvoj jejich individuálních zájmů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Převaha uplatňované frontální výuky některými vyučujícími zejména na druhém stupni bez efektivních metod práce a chybějící diferenciací učiva nepodporuje aktivní zapojení žáků do procesů vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Důsledně uplatňovat aktivizující metody a formy práce se žáky, výuku diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců.

V závěru hodin ověřovat naplnění stanovených vzdělávacích cílů, pravidelně poskytovat žákům účelnou zpětnou vazbu o dosahovaném pokroku a vést je k hodnoticím dovednostem.

Motivovat pedagogy cizích jazyků k získání odborné kvalifikace a k prohlubování pedagogických dovedností v rámci dalšího vzdělávání zaměřeného zejména na didaktiku výuky cizích jazyků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny (s účinností od 1. 1. 2019)
2. Jmenovací list na vedoucí pracovní místo ředitelky školy (s účinností od 1. 1. 2016)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 21. 1. 2020)
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola dialogu“, (aktualizace k 1. 9. 2019)
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu (aktualizace k 1. 9. 2019)
6. Školní řád (platný od 1. 9. 2018)
7. Vnitřní řád školní družiny (platný od 1. 9. 2019)
8. Rozvrhy hodin pro školní rok 2018/2019 a 2019/2020
9. Třídní knihy, Přehledy výchovně vzdělávací práce (Třídní knihy) a Záznamy o práci vedené ve školních rocích 2018/2019 a 2019/2020
10. Dlouhodobý plán – koncepce rozvoje školy na období 2019 – 2021 (ze dne 1. 1. 2019) a hodnocení koncepce rozvoje školy na období 2016 – 2018 (ze dne 1. 12. 2018)
11. Organizační řád (s účinností od 21. 1. 2016) včetně dodatku (s účinností od 1. 1. 2019)
12. Provozní řád (s účinností od 1. 1. 2019)
13. Školní matrika vedená ve školních rocích 2018/2019 a 2019/2020
14. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2019/2020
15. Seznam seminářů DVPP – školní rok 2018/2019 a 2019/2020
16. Hospitační záznamy a Plány uvádějícího učitele ze školního roku 2018/2019 a 2019/2020
17. Zápisy z jednání pedagogické rady, provozních porad, školské rady, předmětových komisí a ze schůzek zákonných zástupců ze školního roku 2018/2019 a 2019/2020
18. Dokumentace výchovného poradenství, školní metodičky prevence a koordinátorky environmentální výchovy vedená ve školních rocích 2018/2019 a 2019/2020
19. Dotazníkové šetření Mapa školy 2018/2019
20. Sešity, žákovské knížky a práce žáků ze školního roku 2019/2020
21. Absolventské práce ze školního roku 2018/2019
22. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školních rocích 2018/2019 a 2019/2020
23. Hospodářská dokumentace a účetní evidence za kalendářní rok 2018 a 2019
24. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2018/2019
25. Výkazy o základní škole (M 3) a Výkazy o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2018 a 30. 9. 2019, Výkazy o školní družině – školním klubu (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2018 a 31. 10. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslava Boudová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslava Boudová v. r.

Mgr. Stanislava Kudrmannová, školní inspektorka

Mgr. Stanislava Kudrmannová v. r.

Bc. Kateřina Wilhelmová, kontrolní pracovnice

Bc. Kateřina Wilhelmová v. r.

Mgr. Marta Maděrová, odborník na základní vzdělávání

Mgr. Marta Maděrová v. r.

Mgr. Bc. Martina Vlachová, odborník na základní vzdělávání

Mgr. Bc. Martina Vlachová v. r.

V Lounech 28. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Axamitová, ředitelka školy

Mgr. Dagmar Axamitová v. r.

V Bilině 9. 3. 2020